

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۰ - ۱۷ رجب ۱۴۴۳
سال بیست و چهارم - شماره ۴۲۸ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

۲۰۰ سال غیرت ملی آذربایجان

محمد رضا کاتبی
پژوهشگر تاریخ معاصر

در دو سده اخیر، آذربایجان همواره در صف نخست استقلال خواهی، آزادی طلبی و دینداری حاضر بوده‌اند. تجربه معاصر آن مشروطه و حرکت سردار ملی و یارانش به سوی تهران است. بگذریم از اینکه ستارخان بیشتر از آنکه از مستبدین ضربه خورده باشد، از مدعیان آزادی، منور الفکری و مساوات لطمه دید! پس از فتح تهران از نردبام جرئت و تکاپوی او کسانانی بالا رفتند که بعدها وی و اطرافیانش را از یاد خواه و تکبر خواندند و به سرکوشان شتافتند! باز خوانی ماجرای پارک اتابک بس روشنگر و عبرت آموز است! با این همه غیرت آذری‌ها در برنابیدن زور و خود کامگی، به رضاخان گرا داده بود که در تحقیر و تضعیف آنان، از هیچ اقدامی فرو نگذارد! این شهر به گاه بر کشیده شدن قزاق، مهد دانشمندان و اهالی هنر و صنعت بود و پس از اخراج او، این همه در حداقل خویش می‌نمود! پهلوی اول این منطقه را به دو بخش تقسیم کرد. خشن‌ترین استانداران غیر بومی، و عمدتاً بازنشسته راء، بر آنان می‌گمارد. معلمان آذری را استخدام نمی‌کرد و هر یک از ایشان را که در کلاس‌های خود به ترکی سخن می‌گفتند، به باد شتمات می‌گرفت! دانشجویان آذری را به خارج اعزام نمی‌کرد. عالمان این شهر را از قبیل آیت‌الله حاج سید ابوالحسن انگجی و آیت‌الله حاج میرزا صادق آقا تبریزی - که زیر بار هویت زادی از تبریز و امریه‌هایی چون کشف حجاب رفتند - تبعید کرد. عبدالله مستوفی، فرستاده قزاق، در نوشته‌جات و تبلیغات خود علیه ترک‌ها تهمت‌ها روا می‌داشت. این همه اما در کلان خود، یک بهانه داشت و آن تأثیر پذیری اهالی این مناطق از کمونیسیم بود! بی‌اساس بودن این پیرایه اما پس از اخراج قزاق عیان شد که در پی قطع حمایت استالین از فرقه دمو کرات، همین بدنه جامعه ترک بود که جماعت گرد آمده پیرامون پیشه‌وری را تار و مار کرد! این در حالی بود که هنوز ارتشیان از مرکز به آذربایجان نرسیده بودند. به جرئت می‌توان گفت که آذربایجان هیچ‌گاه گریز از ایران و اسلام را تجربه نکرده و به این ساز ناکوک، گوش و دل نداده است.

شاید با مروری کوتاه بر سرفصل‌های تحقیر آذربایجان از سوی پهلوی اول و دوم، بهتر بتوان بستری‌های قیام خونین ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ را تحلیل کرد. هر چند که شاه در آذربایجان بر نفوذ آیت‌الله سید کاظم شریعتمداری و رویکردهای تاریخی این خطه از زورمداری‌های پهلوی را در محاسبات خود دخالت نمی‌داد! هم از این روی بود که وقوع رویدادی با این عمق و گستره، به شدت ساواک و نهادهای امنیتی شاه را شوکه کرد! نگارنده پیشتر از برخی علمای آذربایجان شنید که شهر تبریز در پی بی‌ای قیام حدوداً هفت ساعت آزاد و از قلمرو کنترل ابواب جمعی حکومت کاملاً بیرون رفته بود! تبریز از جنبه هماهنگی با معترضان هم و کلیه زدن سلسله اربعین‌ها بر انقلاب اسلامی حتی بزرگ دارد! امری که هنوز و به شکل بایسته مورد بازخوانی تاریخ‌پژوهان معاصر قرار نگرفته است. آذربایجان اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز هیچ‌گاه به نغمه جدایی طلبی روی خوش نشان نداد. در تبریز ۵۸، توطنه بس پیچیده و لغزنده طراحی شده بود. در این داستان ضد انقلاب کردستان، خوزستان و حتی ساواک‌ها با سنگر گرفتن پشت نام یک مرجع تقلید، ساز جنگ کوک می‌کردند که در نهایت چون برف آب شدند و لون اصلی خود را نشان دادند. در ارومیه هم شیخ غلامرضا آن شدند که حزب دمو کرات سر بر دمانی را که حاضر به همراهی با آنان نبودند قطع کند! در دوران جنگ تحمیلی، رویکرد آذری‌ها خواندنی‌تر می‌نماید. از یاد نبریم که آذربایجان غربی با عراق ۲۳۰ کیلومتر مرز مشترک داشت و بارها بمباران‌های سنگین و حتی شیمیایی دشمن را تجربه کرد! این استان در دوران دفاع، با ۱۲ هزار شهید و ۳۶ هزار جانباز و آزاده، در حفظ تمامیت ارضی ایران مشارکت کرد. آذربایجان هم در آن سال‌ها، تاریخ را با پایداری خویش و نام سردارانی چون باکری‌ها آذین بست.

به این همه اشارت بردیم، برای تأکید بر این مهم که تبلیغات تجزیه طلبانه دشمنان ایران و نظام اسلامی در دهه‌های اخیر که بخشی از آن به آذربایجان عبور معطوف است، بیشتر به مطالبه شباهت می‌برد! نه ایران بی آذربایجان هويت تاریخی دارد و نه آذربایجان منفک از ایران! گمان می‌برم تفصیل بیش از حد این بدیهی، هدر دادن کلمات باشد! تنها می‌ماند یک درود گرم به تمام قهرمانان آذری که در دو قرن اخیر، طریق استقلال و آزادی ایران را گشودند. یادشان گرمی باد.

تهمت زنی به مجلس شورای نگهبان، سپاه و شهید بزرگوار سلیمانی نمونه‌ای از دروغ پردازی‌ها و لجن پراکنی‌های دشمن است

جوانان ببینند دشمن کدام نقطه را هدف گرفته است، در نقطه مقابل آن حرکت و عمل کنند

بنده در مسائل عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه ثروت و نابرابری طبقات ضعیف همواره انتقاد دارم اما به اعتراف دنیا پیشرفت‌های بزرگی در ایران داشته‌ایم

کسانی که زندگی اشرافی دارند باز تسلیم مقابل امریکادم می‌زنند نمی‌توانند مدعی دلبستگی به انقلاب باشند

Khamenei.ir | ۵

یک گام تا پیروزی و شکست توافقی!

مذاکرات هسته‌ای به نقطه حساسی رسیده و بین شکست تا موفقیت تنها یک گام باقی مانده است. هیئت ایرانی و روسی در وین گفته‌اند پیشرفت‌های زیادی حاصل شده و زمان آن فرا رسیده است طرف غربی تصمیم نهایی خود را بگیرد، طرف مقابل هم به پیشرفت در مذاکرات اذعان کرده اما توپ را به زمین ایران انداخته است. رویترز هم برای تطهیر غرب از هر گونه شکست در احیای توافق هسته‌ای، ادعا کرده به سند ۲۰ صفحه‌ای از توافق دست پیدا کرده است و الان همه چیز به تهران بستگی دارد

خبرسازی کذب درباره حضور نیروهای چینی در پروژه‌های نفتی ایران

با وجودی که شایعه حضور نیروهای امنیتی چینی در ایران برای حفظ و حراست از سرمایه‌گذاری چینی‌ها در پروژه‌های اقتصادی چندین بار تکذیب شده است، اما هر چند وقت یکبار با اهداف سیاسی و اقتصادی این خبر کذب بر جسته می‌شود، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دلیل برجسته شدن خبر مذکور طی روزهای اخیر را اثر گذاری رابطه استراتژیک بین تهران و پکن دانست

فوتبال از چاله به چاه نیفتد!

حالا اوضاع حساس‌تر از هر زمان دیگری است. کار هیئت رئیسه با کار سرپرستی فدراسیون مغایرت دارد و اینگونه نیست که وقتی یکی از اعضای هیئت رئیسه سرپرست فدراسیون شد همه چیز گل و بلبل شود

درخواست از مراجع قضایی برای ورود به پرونده تعاون روستایی

رئیس اتحادیه بازرگانان تهران: قبول می‌دهم برتقال شب عید در میدان از قیمت ذخیره‌سازی تعاون روستایی یعنی ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان ارزان تر باشد! مدیرعامل تعاون روستایی: سازمان‌های نظارتی بررسی کنند اگر ما تخلف کرده‌ایم، برخورد کنند

استقلال باز هم یک هیچ برد

خیال راحت آبی‌ها در صدر جدول

استقلال باز هم بازی لیگ برتری خود را ای ک، هیچ برد تا با خیال راحت در صدر جدول بماند هفته هجدهم رقابت‌های لیگ برتر فوتبال عصر دیروز با ادامه صدرنشینی استقلال به پایان رسید. در جریان این بازی‌ها سپاهان با تساوی بدون گل مقابل هوادار دو امتیاز حساس دیگر را از دست داد. پدیده با یک گل مقابل نفت مسجد سلیمان به پیروزی رسید. دیدار فجر سیاسی و صنعت نفت آبادان با تساوی بدون گل به پایان رسید. مس رفسنجان و فولاد هم در رفسنجان یک - یک مساوی شدند. پیکان در اصفهان با دو گل ذوب آهن را شکست داد و گل گهر سیرجان هم موفق شد دو بر یک پیروزی یک برصفر دیگر را هم تجربه کند و با ۴۴ امتیاز اما در یکی از مهم‌ترین بازی‌های عصر دیروز استقلال در تبریز میهمان تراکتور بود؛ دیداری که کسب سه امتیاز آن

یادداشت سیاسی | **یادداشت بین‌الملل**
هادی محمدی

درد زایمان مصالحه غربی‌ها در وین

مرحله جدید مذاکرات در وین که چند روزی است ادامه دارد، به جز اعضای اصلی مذاکره‌کننده، بسیاری از بازیگران حاشیه‌ای، جریان‌های سیاسی یا دولت‌ها را به تلاطم وادار کرده است. امریکایی‌ها از ابتدای مذاکرات با تیم دولت جدید، با توهم داشتن دست برتر در برنامه‌های آنان در منطقه غرب آسیا و مختل شدن برنامه‌های امنیتی و اقتصادی در مقابل ایران تعهد بیشتری بدهد. این سناریوی امریکا تا الان رنگ باخته و آنها مجبور شده‌اند در مورد حدود ۲۰۰ تحریم پایانی هم عقب‌نشینی و روی موردی اصرار کنند که چماق تحریم کاملاً از دستشان خارج نشود | صفحه ۱۵

یادداشت سیاسی | **یادداشت سیاسی**
حمیدرضا شاهنظری

«جهاد تبیین» آنتی‌تز «تهاجم شناختی»

با هر زاویه‌نگاهی و از هر منظره‌ای که به انقلاب اسلامی نگرسته شود یک حقیقت مسلم در مورد این انقلاب مورد تأیید همه اعم از دوستان و دشمنان آن است و آن حقیقت، کوتاه شدن دست امریکا به طور اخص و غرب به طور اعم از مقدرات ایران است که باعث شکست برنامه‌های آنان در منطقه غرب آسیا و مختل شدن برنامه‌های امنیتی و اقتصادی در مقابل ایران تعهد بیشتری بدهد. این سناریوی امریکا تا الان رنگ باخته و آنها مجبور شده‌اند در مورد حدود ۲۰۰ تحریم پایانی هم عقب‌نشینی و روی موردی اصرار کنند که چماق تحریم کاملاً از دستشان خارج نشود | صفحه ۲